

които са във външната среда
създават неблагоприятни
условия за съхранение
и използване на земеделските
производства.

Изследването на
външната среда е
важен проблем, който
има пряка връзка със
възможността за съхранение
и използване на земеделските
производства. Т енергийните
потребности на човечеството

са също така важен фактор, който
влиява на земеделието. Възможността
да се използват земеделските производстви
във външната среда е свидетелство за
това, че земеделието е важен фактор за
изпълнение на задачите на земеделието.

Външната среда е важен фактор, който
влиява на земеделието. Възможността

**НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ**

Създаден на 15.05.1950 г.
Министерство на земеделието и храните

Създаден на 15.05.1950 г.
Министерство на земеделието и храните

Създаден на 15.05.1950 г.
Министерство на земеделието и храните

МЕСЕЧЕН

БЮЛЕТИН

април, 1997

София

УВАЖАЕМИ СПЕЦИАЛИСТИ И РЪКОВОДИТЕЛИ,

Вие разполагате с поредния месечен хидрометеорологичен бюллетин. В него е направен месечен обзор на основни процеси и явления от метеорологична, агрометеорологична, хидрологична и екологична гледна точка за територията на страната. Оперативната информация, набирана от националната мрежа на НИМХ, дава възможност за бърза и обща преценка на влиянието на тези явления и процеси върху различни сфери от икономиката и обществения живот, за вземане на оптимални управленски решения и повишаване на икономическата полза от стопанската дейност и комфорта на живота.

НАЦИОНАЛНИЯТ ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

•включващ и НАЦИОНАЛНАТА ХИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧНА СЛУЖБА с филиалите си в Плевен, Варна, Пловдив и Кюстендил е с предмет на дейност:

•метеорологични, агрометеорологични и хидрологични информации, данни и анализи за химическото и радиоактивното замърсяване на въздуха и водите

•краткосрочни, средносрочни и месечни прогнози на времето и водите и фенологичното развитие и формиране на добиви от земеделските култури

•изследвания и активни въздействия върху градови процеси и за увеличаване на валежите

•обезпечаване с научно-приложни изследвания, експерименти, разработки, методики и технологии на различни дейности в селското стопанство, транспорта, енергетиката, строителството, туризма, проектирането, водното стопанство, търговията, екологията, гражданская защита и други изследователски работи в областта на природните и инженерните науки

•експертни оценки и експертизи при неблагоприятни хидрометеорологични явления и колебанията на климата.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

I.1. Синоптична обстановка

I.2. Температура на въздуха

I.3. Валежи

I.4. Силен вятър

I.5. Облачност и слънчево греене

I.6. Особени метеорологични явления

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА, ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

III. ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА

IV. СЪСТОЯНИЕ НА РЕКИТЕ

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

1. СИНОПТИЧНА ОБСТАНОВКА

През първите три дни на април обширна многоцентрова циклонална област над източното Средиземноморие обуславяше облачното и често дъждовно време в България. На 4.IV от северните ширини студен въздух с умерени и силни ветрове нахлува над страната. Завалява дъжд, който с понижението на температурите по високите полета и в Северна България, преминава в сняг. С изтеглянето на студения фронт на изток и с повишението на налягането в студената въздушна маса, на 5.IV преваляванията спират, а облачността намалява.

На 6.IV под влияние на циклон, движещ се бързо от Полша на югоизток, отново се заоблачава, завалява дъжд, вятърът се усиливат и температурите се понижават. На 7 и 8.IV тила на циклона, стационариращ над Мала Азия, времето се задържа студено, ветровито превалявания от дъжд и сняг. На 9 и 10.IV антициклон от Централна Европа се премества над Балканите. Вятърът стихва, облачността намалява, понижават се нощните температури, а дневните се повишават.

През периода 11-13.IV обширен циклон преместващ се от Финландия през Украйна към Черно море и Мала Азия обуславя студеното, ветровито и валежно време в нашата страна. След временно подобрене, на 15 и 16.IV отново нахлува в тила на циклон, стационариращ над Украйна, студен въздух, съпроводен с превалявания от сняг. Впоследствие настъпва подобрене на времето в южен частен антициклон над Балканите.

Краткотрайните превалявания от дъжд в южните райони на 19.IV са свързани с малък африкански циклон, който се премества бързо на североизток. На 21.IV в Северна България нахлува по-хладен въздух в южната периферия на антициклон над Полша, а в южните райони в предната част на циклон от Северна Африка се изнася по-топъл въздух. През периода 22-24.IV средиземноморски циклон, преминаващ от Южна Италия през България към Украйна обуславя облачното и дъждовно време, а през последния ден и по-хладно време.

От 25 до 29.IV в област на високо атмосферно налягане преобладава слънчево време. В края на месеца със средиземноморски циклон, бавно преместващ се от Италия към Гърция, са свързани преваляванията от дъжд, отначало в западните райони, а по-късно и в останалата част от страната.

Преобладаващите меридионални процеси, с честите нахлувания на студен въздух от северните ширини далече на юг, обусловиха студеното и валежно априлско време в нашата страна.

2. ТЕМПЕРАТУРА НА ВЪЗДУХА

Средната температура през април беше между 6.0 и 9.0 °C в равнините, което е от 2.5 до 5.3 °C под нормата. Най-високите температури през месеца (между 18.5 и 22.4 °C) бяха измерени през периода 20-23.IV и на 28.IV. Най-ниските температури бяха между -6.5 °C (Кюстендил - 10.IV) и 0.5 °C (Бургас), а по планинските върхове, както следва: -20.4 °C на Мусала (9.IV); -16.6 °C на вр. Ботев (17.IV). Тези ниски температури бяха регистрирани през първата половина на месеца.

През април броят на дните с температура над 5 °C се колебае между 12 (София) и 26 (Видин), а с температура над 10 °C - между 4 (Добрич) и 11 (Сандански).

3. ВАЛЕЖИ

През април в по-голямата част от страната валежите бяха около и малко над нормата, която е около 40–50 mm в равнинната част и достига до 70–90 mm във високите части на планините. През първата половина на месеца валежите бяха предимно от сняг и в повечето места се образува нетрайна снежна покривка. Особено големи валежи паднаха в източните райони на Дунавската равнина на изток от линията Русе–Велико Търново, също така в Югоизточната част на страната (южно от Бургас). В тези райони валежите достигнаха до 2–3 пъти нормата, а на отделни места и 4 пъти. В Русе те бяха 129 mm (243 %), Силистра – 107 mm (289 %), Добрич – 120 mm (280 %), Варна – 135 mm (306 %), Ахтопол – 120 mm (226 %). Големи валежи паднаха и в по-високите части на планините като на Черни връх те бяха 153 mm (182 %), а на Мусала – 304 mm (290 %). Особено големи бяха валежите на 14 и 15.IV, когато в Добруджа, Варненска и Бургаска област паднаха за един ден 42 mm в Шабла, 40 mm в Калиакра, 108 mm в Звездец и 181 mm в Котел, което количество е над нормата.

4. СИЛЕН ВЯТЪР

Силен вятър (14 m/s и повече) имаше почти в цяла България в периодите 6–8 и 11–18.IV като в Монтана на 8.IV скоростта му беше между 14 и 17 m/s. На 12.IV скоростта на вятъра във В.Търново беше 20 m/s, на 14.IV в Монтана – 17 m/s и на 18.IV във В.Търново – 18 m/s. На 6 и 7.IV на Черни връх вятърът беше ураганен, скоростта му беше около и над 40 m/s. Урагани бяха ветровете в тези дни и по върховете Ботев, Мургаш и Мусала, а така също и на 21 и 22.IV. Бroatът на дните със силен вятър беше до 11, на вр. Ботев и Мусала – 12.

5. ОБЛАЧНОСТИ СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ

Средната облачност през месеца беше между 5.7 и 7.5 и е над нормата. Броят на ясните дни за равнините е под нормата (между 0 и 5), а на мрачните – над нормата (между 6 и 15).

За вр. Ботев средната облачност е 8.8, ясни дни няма, а мрачните са 20 на брой.

6. ОСОБЕНИ МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

Сланя е имало на 5.IV в Благоевград при минимална температура – (радиационна температура -10°C).

Гръмотевични бури бяха регистрирани на 16.IV в Шумен, Разград, Сливен и Карнобат, на 23.IV (1.30 h) в Благоевград и на 30.IV в Елхово. По тези обстановки бяха отбелязани **градови валежи** на 16.IV (Бургаско и Сливенско) и на 22.IV (Шабла).

Валежи от сняг в съчетание с умерени и силни ветрове имаше в периода 4–8.IV със съобщения за щети предимно в Северозападна България. В по-голяма степен подобна ситуация се разви в периода 13–18.IV (вж. прил. карта). В Смолянско (с преспи до 180 cm) бяха прекъснати пътища. Подобна беше ситуацията в Пловдивско, Плевенско и Софийско. На 14.IV вятърът, главно в североизточните и източните райони, достигаше 20 m/s и образуваше преспи от порядък 150–180 cm. Прекъснати бяха транспортните връзки с Разград, Шумен, Търговище и Русе. Пристанище Варна бе затворено при 4 бала вълнение. Към 15.IV след продължаващите обилни снеговалежи ситуацията, особено в

Североизточна България, беше бедствена. Общо останаха без ток 322 селища, без вода – 221, без телефони – 34. На 16.IV съведенията за прекъснати транспортни връзки се увеличаваха. Появиха се съобщения за преливане на язовирите Церово, Тича и Камчия и за наводнения. Увеличиха се щетите от свлачищата в районите Дружба–Златни пясъци, Бургаско, Габровско и др.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА, ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

1. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА

Времето през април бе студено, а валежите неколкократно надвишаваха обичайното за месеца количество. С малки изключения, през повечето дни на април преваливащо. През периодите 7–9 и 14–16.IV **снеговалежи и навявания** в Предбалкана, в района на Габрово и Североизточна България попречиха на предсейбените обработки на площите и провеждането на сейтбите на пролетници.

Дните в края на първото и началото на второто десетдневие бяха без валеж, но почвата бе преовлажнена. Облачното време и ниските температури не спомагаха за бързото й просъхване и практически не бе възможно навлизането на машините в обработващите площи.

След 24.IV сухото време даде възможност да се мобилизират стопаните и наличната техника и да се ускорят закъснелите с близо 25–30 дни сейтби на пролетници.

Почвените температури през по-голямата част на април също възпрепятстваха пролетната сейтба. В края на първото десетдневие почвените температури на дълбочина 10 cm бяха между 3.5 и 5.5°C , след това в началото на второто десетдневие достигнаха до 9°C , но към средата на месеца, след снеговалежи, почвата изстине. Към 20.IV в крайните южни райони температурата на почвата достигна до 12°C – стойност, подходяща за сейтба на царевица за зърно. В края на април при температура 13 – 15°C бе възможна и сейтбата на бобови култури. **Студената и преовлажнена почва** през повечето дни на април бе причина част от ранозасяните зелечукови и тютюневи семена да изгният и се наложи презасягането им.

Общият запас продуктивна влага в еднометровия почвен слой през целия месец не надвишаваше с 88–90 % ППВ, а в Предбалкана и Източна България беше над 100 % от ППВ. Съществени промени в нивото на водните запаси не бе наблюдавано и през трите десетдневия на април. На 27.IV най-голямо количество продуктивна влага – между 171 и 205 m^3 вода / дка и общ воден запас надвишаващ ППВ се наблюдава в Софийското поле, Предбалкана и Югоизточна България. Най-слабо бе влагозапасяването в централните крайдунавски райони, част от Лудогорието, района на Пловдив и по поречието на р. Струма – между 105 и 135 m^3 вода / дка и съответно общ воден запас от 88 до 93 % от ППВ. В останалата част от страната продуктивната влага бе между 136 и 170 mm, а общият воден запас – от 94 до 98 % от ППВ (вж. прил. карта).

В слоя 0–20 cm, който е от съществено значение за сейтбите и началното развитие на царевицата и пролетните култури, влагозапасеността в края на април бе много добра. В Северна България, Софийското, Кюстендилското и Подбалканските полета и в района около Пазарджик и Хасково продуктивната влага беше между 24 и 36 mm, а общият воден запас – между 84 и 91 % от ППВ. В останалата част от страната

продуктивната влага в слоя 0-20 см беше от 37 до 52 mm, а общият воден запас – между 92 и 99 % от ППВ (вж. прил. карта).

2. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ

Развитието на земеделските култури през април протече при поднормени топлинни условия. Закъснелите прояви на зимата през първата половина на месеца, с валежи от сняг, забави развитието на есенниците и нанесе допълнителни повреди от измръзване при раноцъфтящите овощни видове. В Северна България и високите полета, където снеговалежите бяха по-обилни, а минималните температури често достигаха отрицателни стойности, вегетационните процеси при есенните посеви бяха преустановени. Най-ниски отрицателни температури през първата половина на април бяха регистрирани на 10.IV (-6°C в Кнежа, -6.5°C в Кюстендил, -5.7°C във Велико Търново др.). **Неблагоприятните метеорологични условия забавиха поникването на ранните и сеитбата на средноранните пролетни култури.**

През втората половина на април агрометеорологичните условия запазиха променилиния си характер. Честите превалявания поддържаха преовлажнен повърхностния почвен слой. Оптималните срокове за сеитбата на сълънчогледа и царевицата в повечето райони на страната бяха проглътнати. Постепенно с подобренето на топлинните условия през третото десетдневие на месеца настъпи активизиране на вегетационните процеси при земеделските култури. Започналото в началото на април вретенене при пшеницата до края на второто десетдневие обхвана посевите в цялата страна (вж. прил. карта). През третата декада вретененето при зимните житни култури и началните етапи на листообразуване при ранните пролетници протекоха при благоприятни агрометеорологични условия, което доведе до чувствително нарастване на вегетативната маса. Значителен напредък бе отбелаязан и в развитието на трайните насаждения. Късните овощни цвъфнаха, орехът формира мъкки съцветия, а при лозата бяха регистрирани фазите набъбване и разпукване на пъпките.

Почвените температури в полските райони на страната на дълбочина до 10 cm в края на април достигнаха $12\text{-}13^{\circ}\text{C}$ – стойности, подходящи за сеитбата на топлолюбивите пролетни култури – фасул, тикви, дини и др.

3. ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

Сравнително по-благоприятни условия за работа на полето имаше през третата декада на април. До края на месеца продължи засаждането на картофите, сеитбата на царевицата и сълънчогледа, а в края на третото десетдневие – на топлолюбивите пролетни култури. Само при част от земеделските култури бяха проведени задължителни растително-защитни мероприятия.

III. ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА

През април в София се наблюдават устойчиво високи концентрации на сероводород в пункта на НИМХ в кв. "Младост 1". Средните месечни стойности показват максимум в сутрешните часове и той е около 7 пъти над еднократната пределно допустима концентрация (ПДК). Екстремните превишавания са до 15 пъти над споменатата норма. В същия пункт са отбелаязи стойности на фенол, чувствително по-високи от съответните еднократни и средноденонощи ПДК. Максималната

концентрация на фенол е регистрирана на 22.IV в 8 h и е около 10 пъти над ПДК. Високо съдържание на прах е измерено средно за периода в пунктите в района на гп. "Възраждане" и кв. "Гео Милев". И в двата пункта превишенията варираят от 2 до 4 пъти над еднократната ПДК за праха. Като правило сутрешните стойности са сравнително по-високи от следобедните.

Във Варна е отбелаязано слабо превишение на средноденонощната ПДК за азотен двуокис в района на Автогарата на 10.IV.

И в двата пункта в Бургас (Морската градина и района на Дома на НХК) са измерени отделни концентрации по-високи от еднократната ПДК за сероводород. Максимумът е на 8.IV в 11 h в пункта на Морската градина и е 4.5 пъти над посочената норма.

В Плевен се наблюдават отделни превишения на средноденонощната ПДК за прах в пункта на НИМХ. Максимумът е на 18.IV и е около 3 пъти над нормата.

В пункта на НИМХ в Пловдив на 11.IV е регистрирана стойност на сероводород около 3.5 пъти над еднократната ПДК за този показател. В Асеновград са отбелаязани отделни слаби превишения на средноденонощната ПДК за прах.

През месец април дългоживущата обща бета-активност на въздуха показва близки и по-ниски до измерените през март стойности. Средните стойности за София, Пловдив, Плевен, Бургас и Варна са в интервала от 1.8 до 7.7 mBq/m^3 . При графичното представяне на данните са изключени стойностите, които са под т. н. минимално откриваема активност, варираща от 1 до 5 mBq/m^3 в зависимост от скоростта на броене на фона на апаратурата в различните районни лаборатории и спецификата на отделните проби.

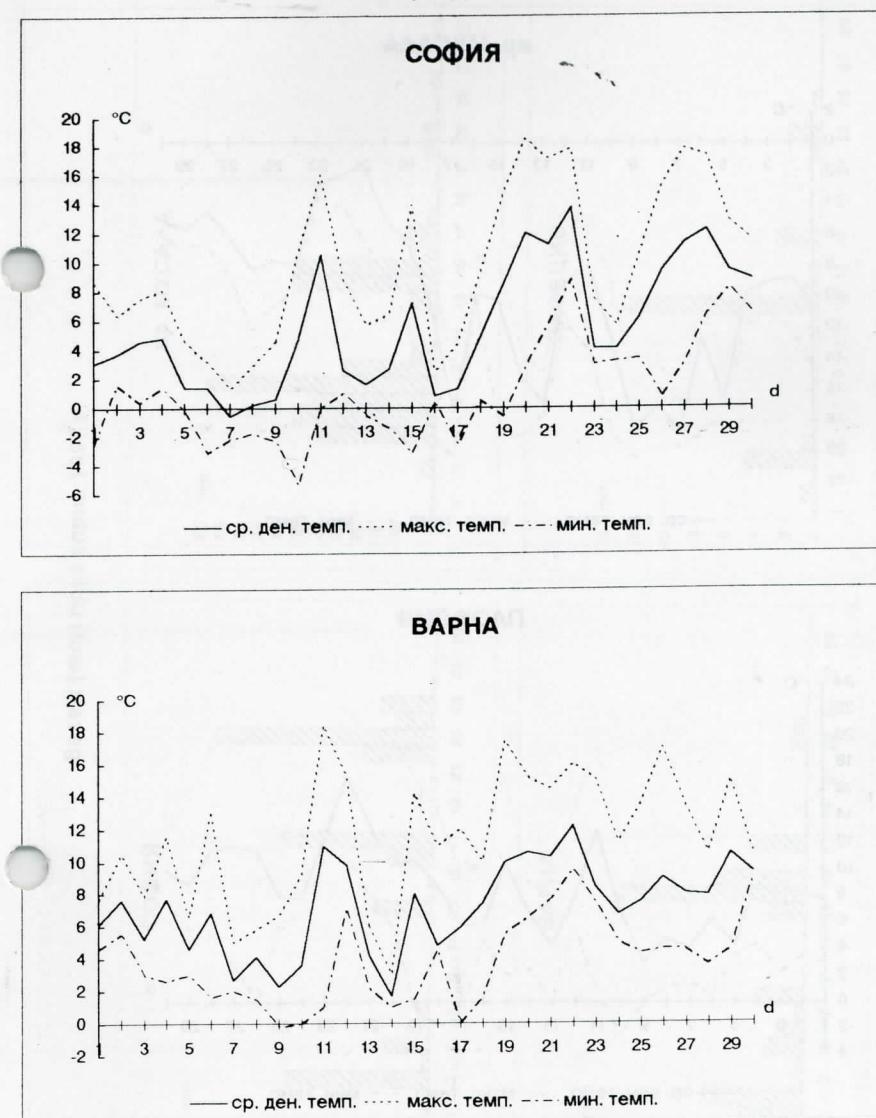
Метеорологична справка за месец април 1997 г.

6

Станция	Температура на въздуха (°C)			Влагя (mm)			Брой дни с					
	Tср.	δT	T макс.	Г. мин.	сума	Q/Qн (%)	макс.	дата	тер. (°C)	количество валеж.(mm)	вятър	сн. покривка
							>5	>10	≥1	≥10	≥25	≥140m/s
София	5.5	-4.7	18.5	-5.4	44.7	88	10.8	23	12	6	10	-
Видин	8.4	-3.7	21.6	-2.6	55.3	104	15.6	22	26	8	8	-
Монтана	7.2	-4.6	22.4	-1.0	68.4	127	18.7	3	21	9	9	7
Враца	6.9	-4.8	20.0	-2.2	93.4	135	19.2	3	19	7	11	1
Кнежа	7.6	-4.2	22.0	-6.0	43.6	87	16.2	3	21	9	10	-
Плевен	7.6	-5.0	20.0	-3.5	64.4	131	12.6	14	22	7	11	7
Б. Търново	7.3	-4.9	21.0	-5.7	117.4	183	23.7	8	20	7	14	2
Ruse	8.0	-5.0	22.2	-0.8	128.7	243	24.6	2	21	9	13	3
Об. Чифлик	7.2	-4.3	20.0	-2.0	152.1	272	27.3	2	19	9	13	1
Добринище	6.0	-3.2	20.7	-2.8	120.6	280	23.9	15	17	4	13	-
Варна	7.1	-3.2	18.4	-0.2	134.5	306	35.0	14	22	5	14	4
Бургас	8.0	-2.9	18.8	0.5	71.6	140	26.1	14	23	9	11	1
Сливен	7.5	-4.1	19.5	-2.5	60.7	129	14.7	17	21	8	11	-
Кърджали	7.2	-4.7	19.5	-5.4	51.6	99	19.2	13	21	8	10	5
Хасково	7.9	-4.2	20.8	-2.0	84.7	151	18.8	13	22	9	11	2
Чирпан	7.8	-4.0	21.5	-5.0	46.6	97	19.9	13	24	10	6	-
Пловдив	8.5	-3.7	22.2	-2.5	27.6	66	13.0	13	20	8	12	-
Г. Делчев	7.7	-3.4	19.0	-5.5	52.4	105	12.0	1	23	11	7	-
Сандански	9.0	-4.4	22.0	-2.1	35.4	91	10.8	23	16	6	9	4
Кюстендил	5.8	-5.3	19.2	-6.5	36.3	79	6.3	3	0	0	19	2
вр. Мусала	-10.1	-4.8	0.4	-20.4	304.2	290	59.5	8	0	0	7	-
вр. Ботев	-7.8	-5.4	1.8	-16.6	98.6	117	15.0	17	0	0	14	1
											12	30

δT – Отклонение от месечната норма на температурата ; Q/Qн - Процентно отношение на месечната валежна сума спрямо нормата. Нормите са от периода 1951 – 1990 г.

Изменение на температурата °C през април 1997 г.

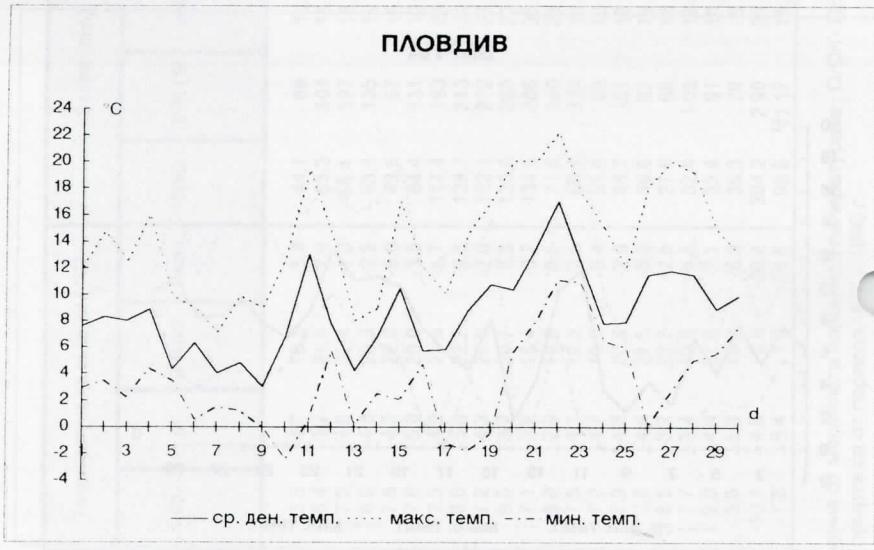
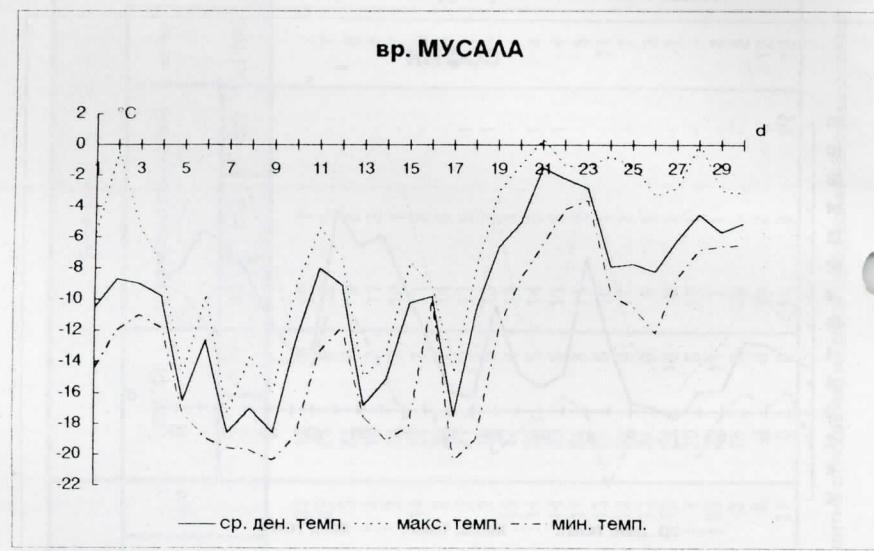

СОФИЯ

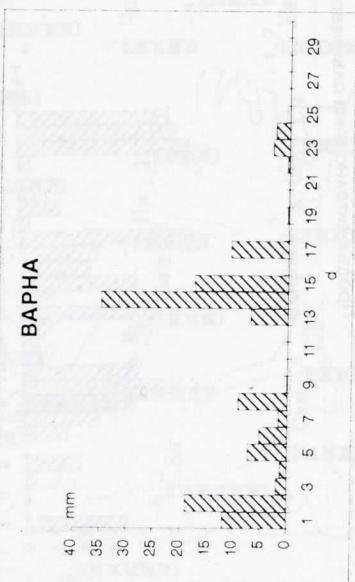
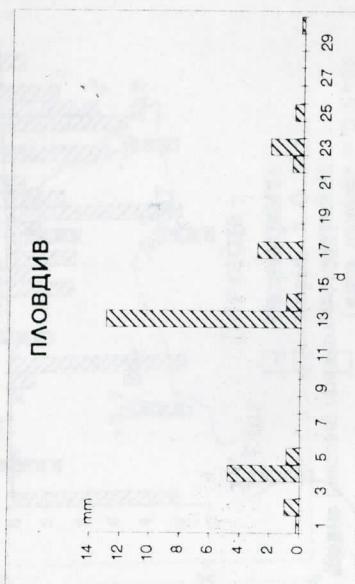
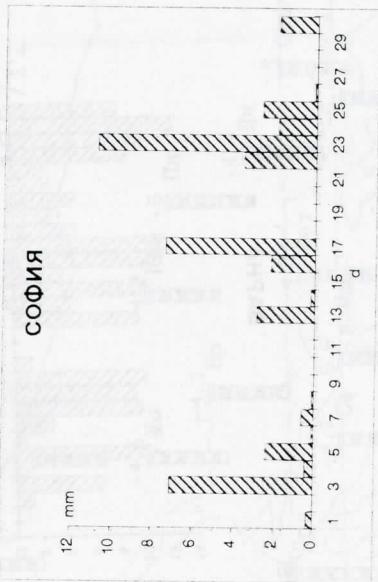
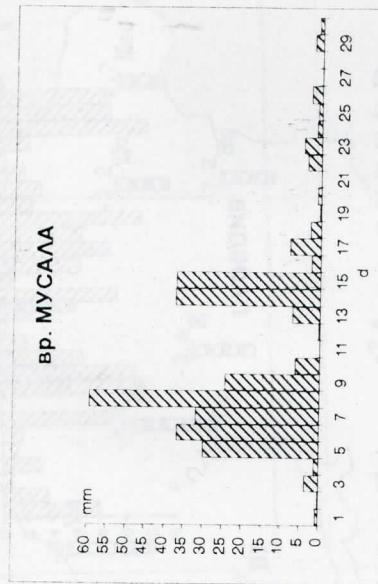
ВАРНА

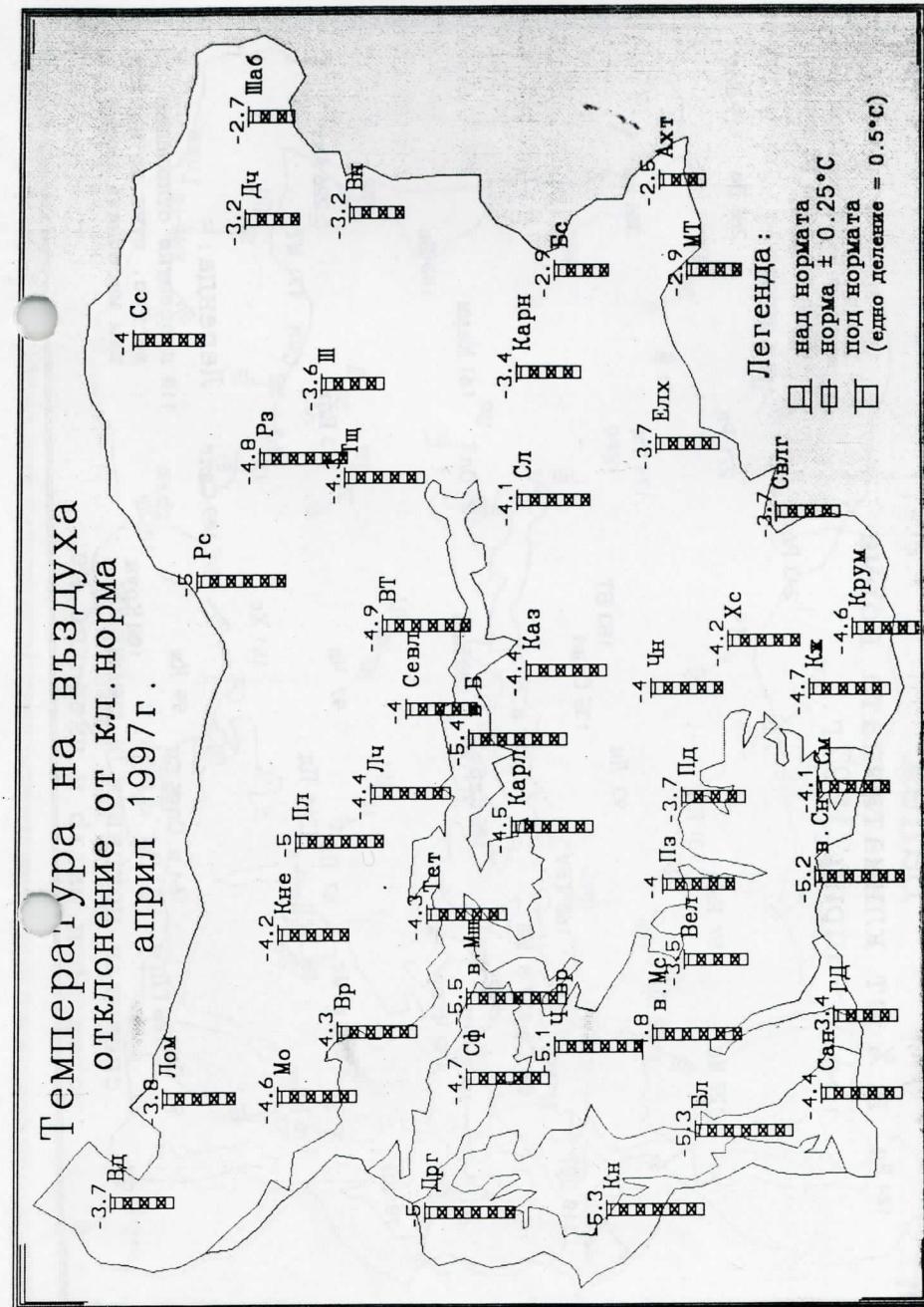
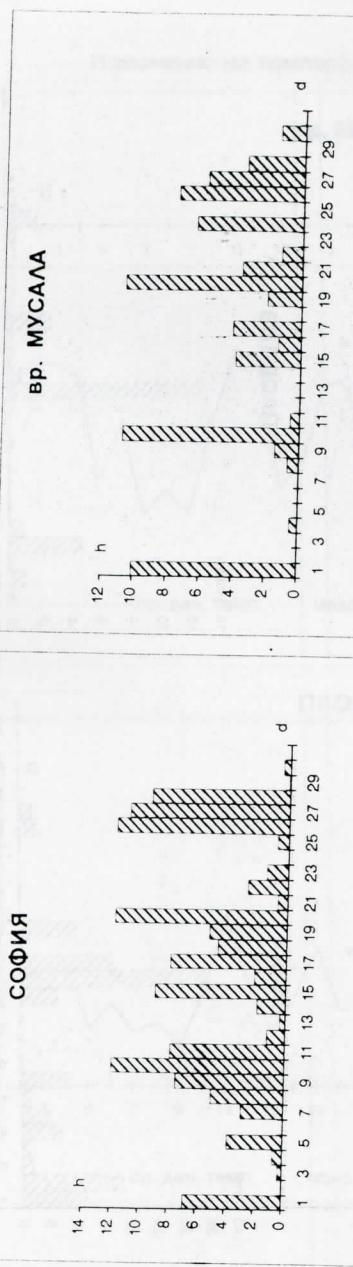
7

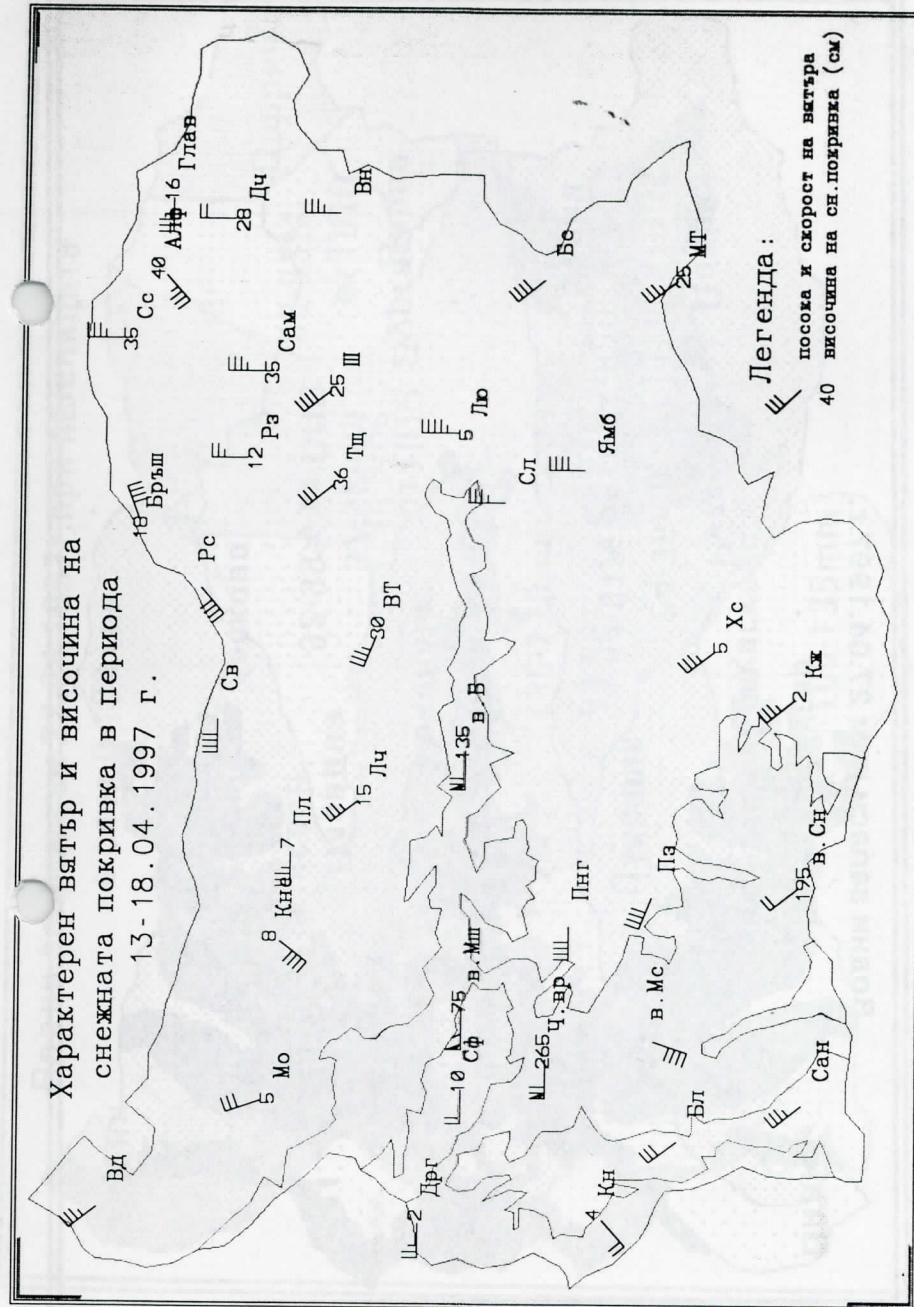
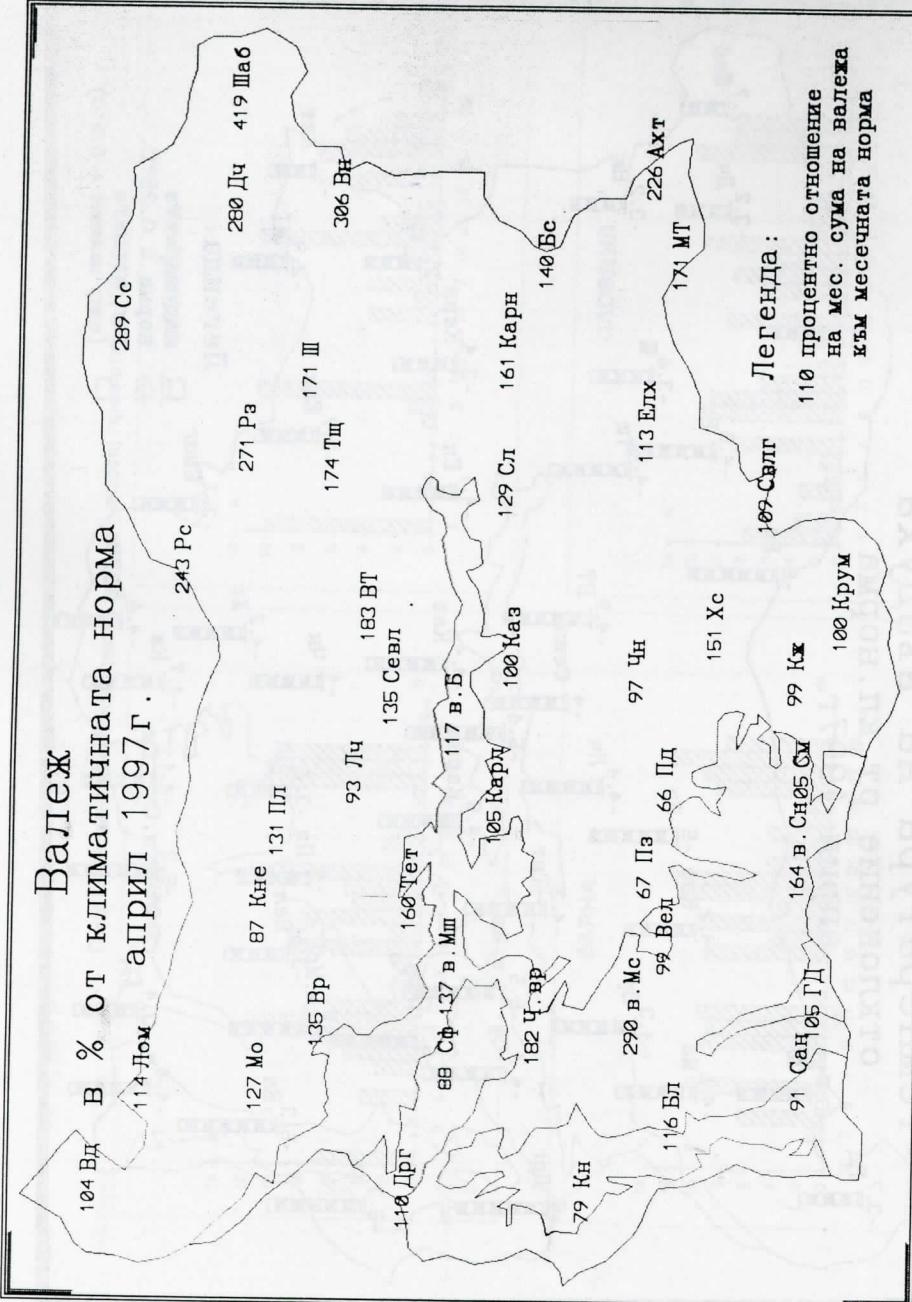
Изменение на температурата °C през април 1997 г.

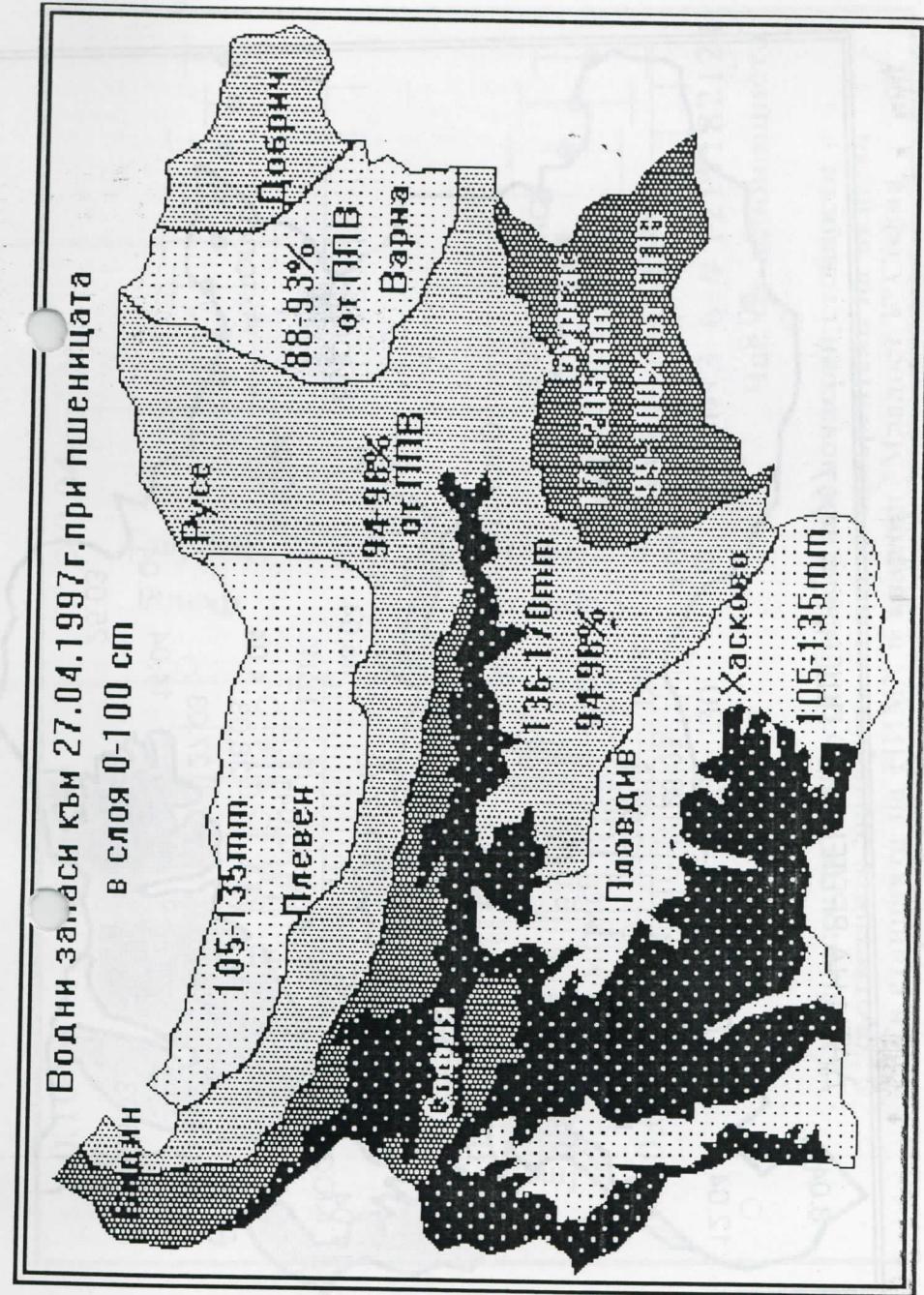
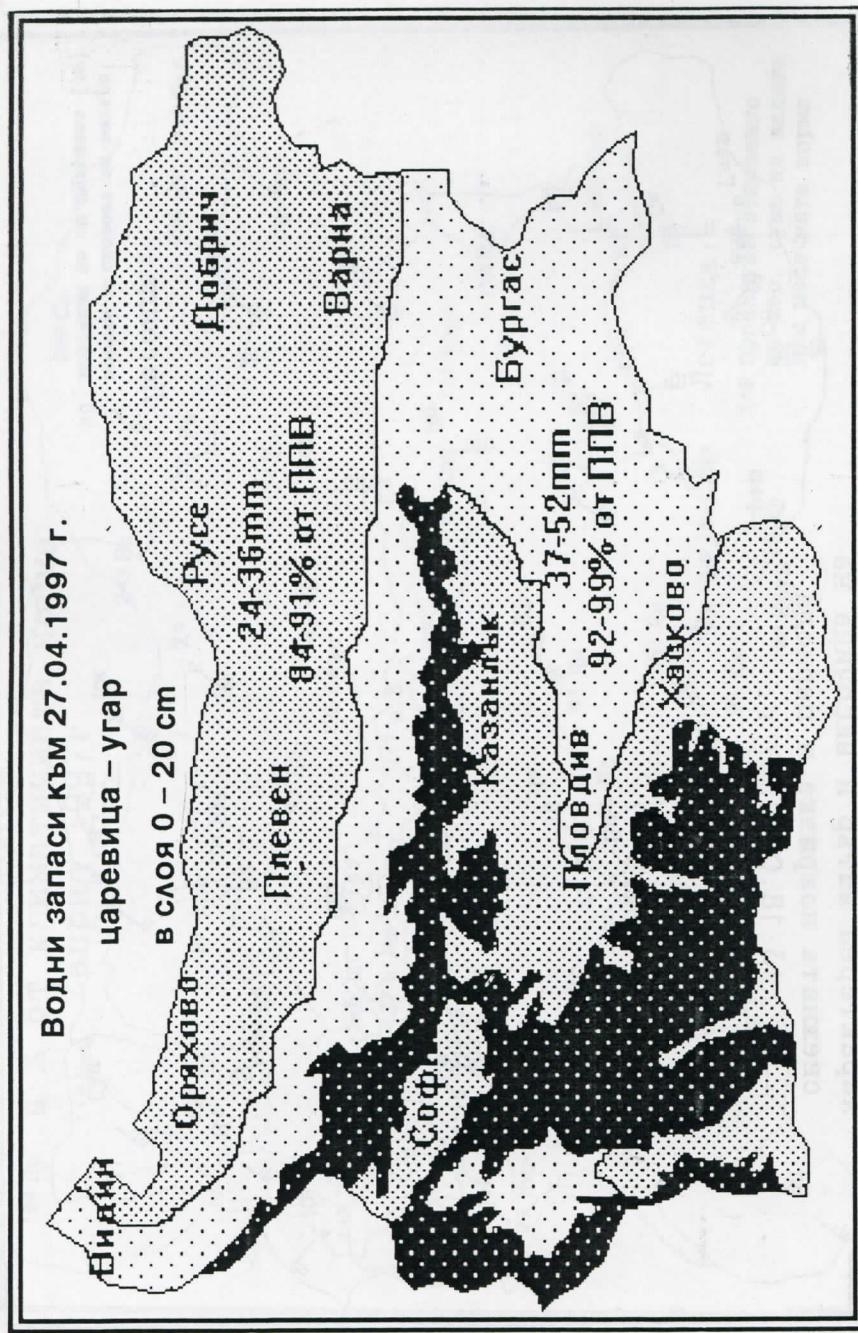

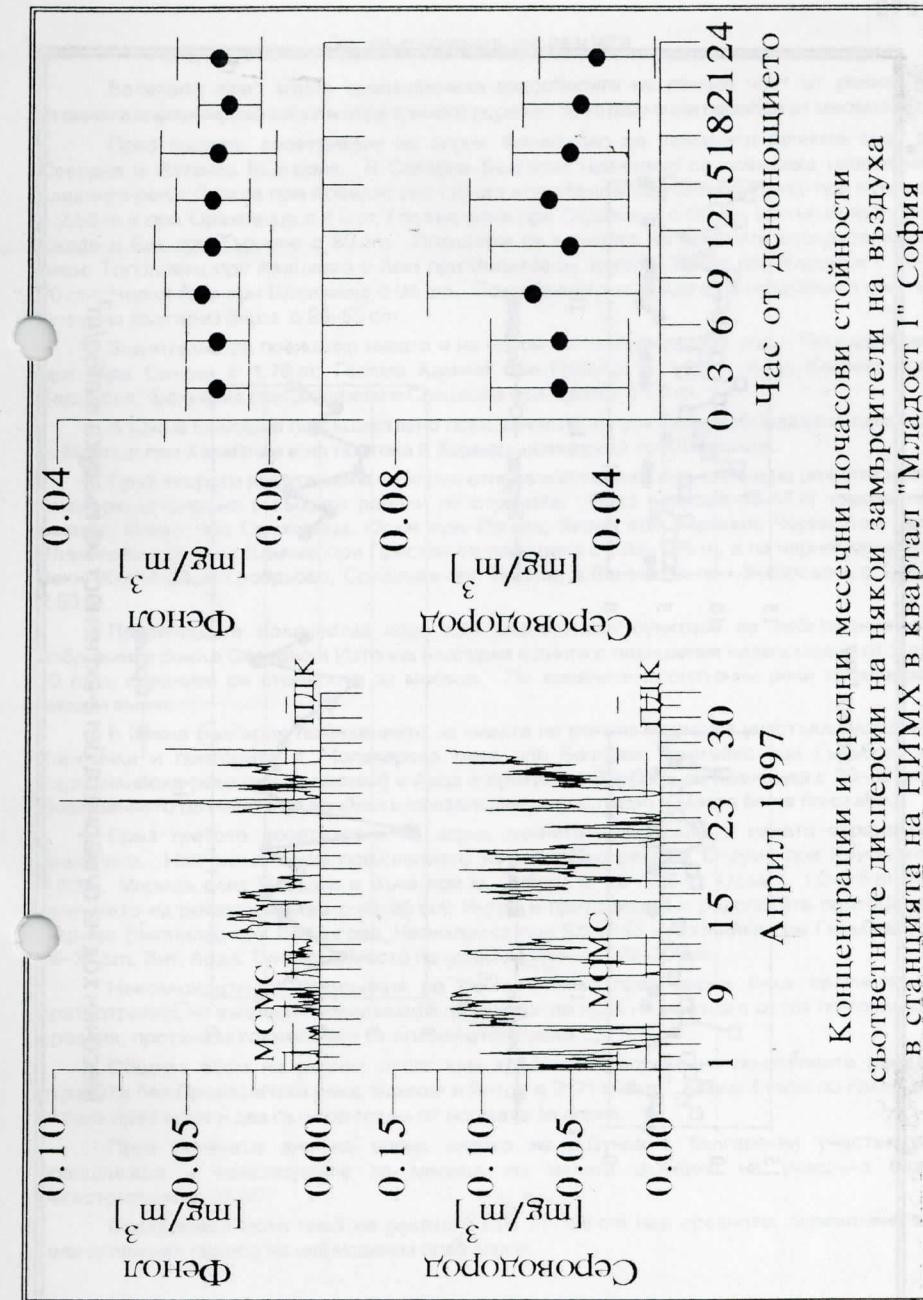
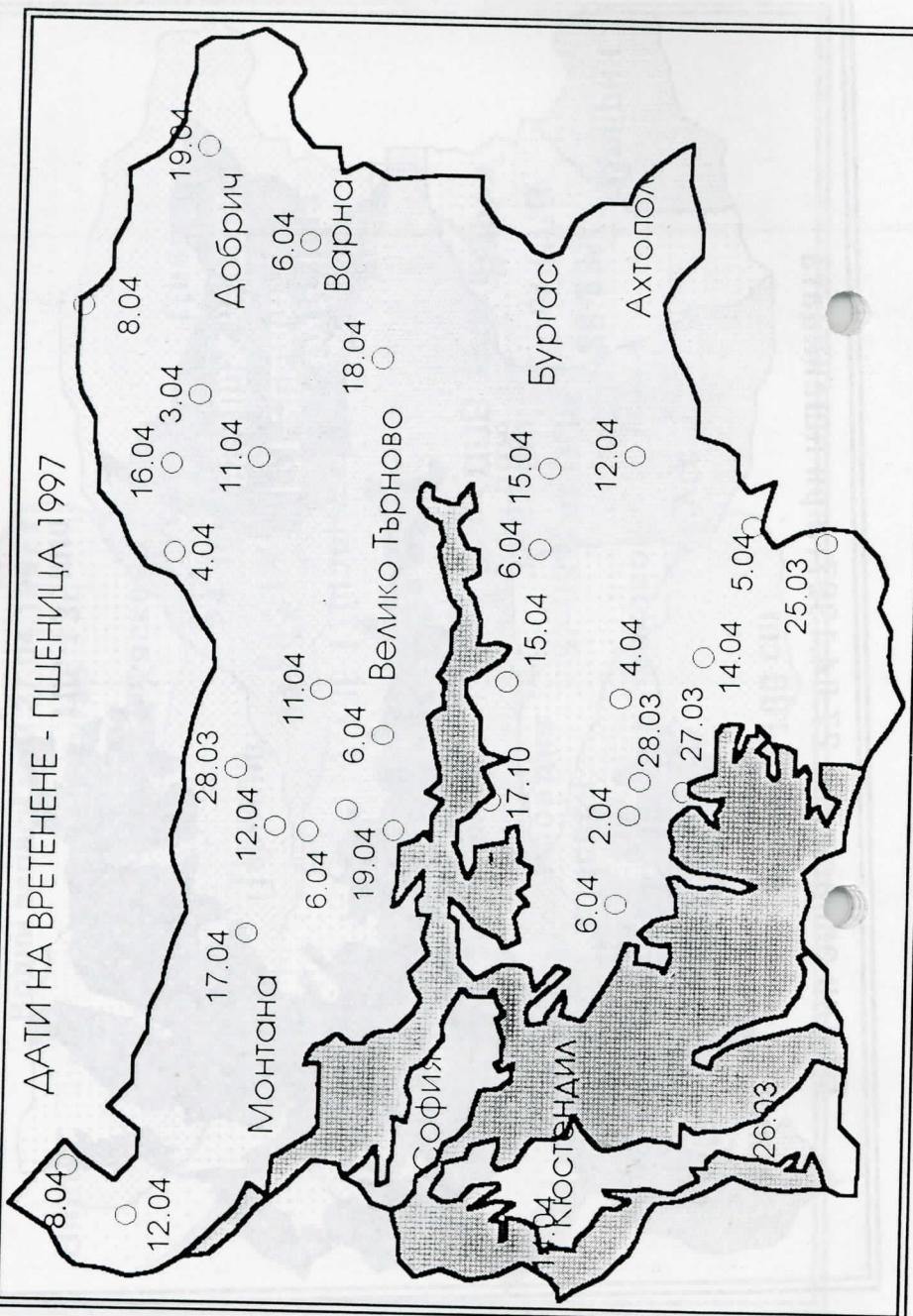
Валеж (mm) през април 1997 г.

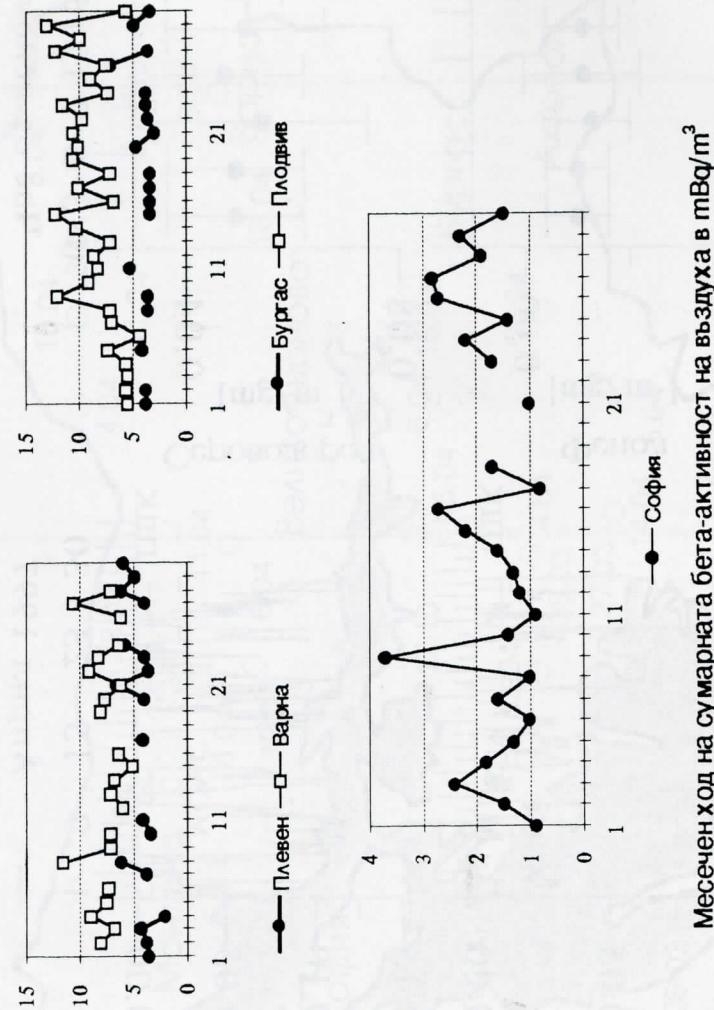

април '97

IV. СЪСТОЯНИЕ НА РЕКИТЕ

Валежите през април преовлажниха водосборите на голяма част от реките в страната и формираха високи води в много поречия през различни периоди от месеца.

През първото десетдневие на април значително се увеличила речните води в Северна и Източна България. В Северна България най-силно се повишиха нивата на следните реки: Огоста при Кобиляк със 118 см и при Мизия със 180 см; Искър при Кунино с 2.56 m и при Ореховица с 1.0 m; Голяма река при Стражица с 96 cm; Малък Искър при Своде и Вит при Търняне с 80 см. Повишиха се и нивата на крайните северозападни реки: Тополовец при Акациево и Лом при Василовци, както и Янтра при Каранци с 60-70 cm; Черни Лом при Широково с 94 см. Повищението на нивата на останалите реки в Северна България беше с 25-53 см.

Значително се повишиха нивата и на някои от черноморските реки: Провадийска при гара Синдел с 1.76 m; Голяма Камчия при Преслав с 1.12 m; Луда Камчия при Бероново, Факийска при Зидарово и Средецка при Проход с 1.0 m.

В Южна България по-съществено повишаване на нивата беше наблюдавано само на р. Марица при Харманли и на притока ѝ Харманлийска река при Харманли.

През второто десетдневие на април отново най-голямо повишаване на речните ниви беше регистрирано в същите райони на страната. През периода 13-17.IV. нивата на реките: Искър при Ореховица, Осъм при Изгрев, Янтра при Каранци, Черни Лом при Широково и Голяма Камчия при Преслав се повишиха с 1.05-1.75 m, а на черноморските реки: Камчия при Гроздьово, Средецка при Проход и Факийска при Зидарово - с 1.25-2.50 m.

Протичащите количества вода при съответните пунктове за наблюдение на изброяните реки в Северна и Източна България в дните с повишения надвишаваха от 2 до 10 пъти средните си стойности за месеца. По крайните югоизточни реки преминаха високи вълни.

В Южна България повищението на нивата на реките Марица в участъка Пловдив-Харманли и притоците ѝ (Чепеларска река при Бачково, Сазлийка при Гълъбово и Харманлийска река при Харманли) и Арда с притока ѝ Върбица се повишиха с 30-60 см. Повищението на нивата на крайните югозападни реки Струма и Места беше по-слабо.

През третото десетдневие на април речните води почти в цялата страна се увеличили. Най-силно беше повищението на нивата на реките: Струма при Крупник с 2.12 m; Марица след Пловдив и Въча при м. Забрал с 1.0-1.26 m; Осъм с 1.0-2.5 m (по течението на реката); Искър с 40-95 см; Янтра и притоците ѝ и родопските притоци на Марица (Чепинска при Велинград, Чепеларска при Бачково и Сазлийка при Гълъбово), 6-77 cm; Вит, Арда, Тунджа и Места по целите течения с 22-50 cm.

Неколкократните повишения на речните нива през април бяха сравнително краткотрайни, но въпреки последвалите оттичания до края на месеца с отток по-голям от средния, простираха голяма част от споменатите реки.

Общият обем на речния отток към крайните створове на по-големите реки в страната без Провадийска река, Камчия и Янтра е 2171 млн. m^3 , около 4 пъти по-голям от оттока през март и два пъти по-голям от нормата за април.

През повечето дни на април нивото на р. Дунав в българския участък се повишаваше и максимумите за месеца по цялата дължина на участъка бяха регистрирани на 30.IV.

Средномесечното ниво на реката е със 71-128 см над средното, определено за многогодишен период на наблюдение през април.

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

Изменението на дебита на изворите бяха двупосочни, с много добре изразена тенденция на покачване. Повишение на дебита до 2 и повече пъти в сравнение с март, бе установено при 15 водоизточника или 88 % от случаите. Най-съществено повишение бе регистрирано за подземните води в басейна на Тетевенската антиклинала, в Мраморенски, Ловешко-Търновски, Котленски и Искрецки карстови басейни. В тези случаи нарастването на средномесечните стойности на дебита на изворите е с 266-469 % спрямо същите стойности за март, без да превишават максимумите за последните 10 години. Понижението на дебита е най-значително за подземните води в Куклен-Добростански карстов басейн. В този случай средномесечната стойност на дебита на извора е 62 % от същата стойност, измерена за март.

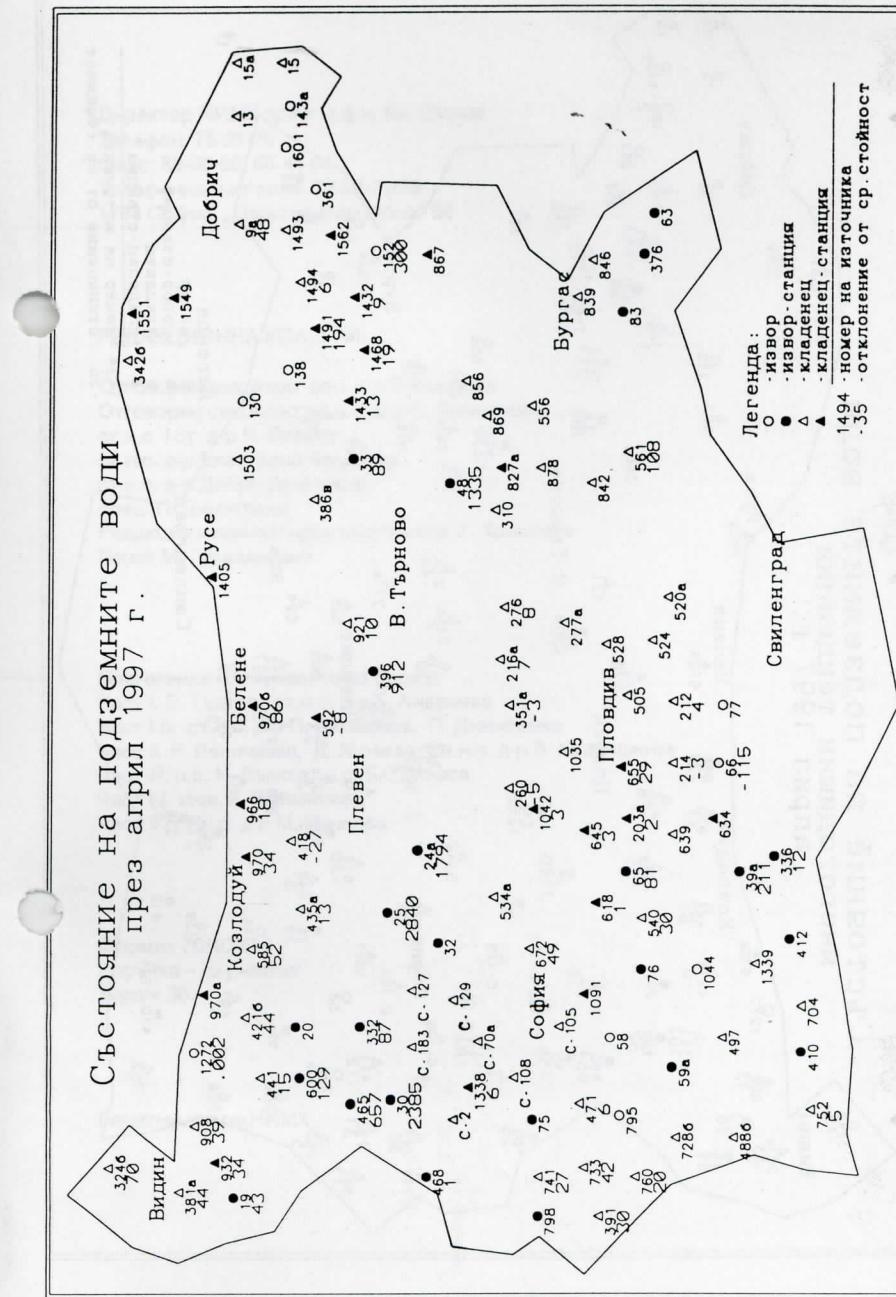
За нивата на подземните води от плиткоизлягащите водоносни хоризонти (тераси на реки, низини и котловини) изменението бяха двупосочни с много добре изразена тенденция на покачване. Повишение на водните нива от 1 до 108 см беше регистрирано при 28 наблюдателни пункта или 82 % от случаите. Най-значимо беше повишението на водните нива на места в терасите на реките Дунав, Тунджа и Марица, като само нивото на кладенеца при Елхово превишава максимума за последните 10 години. Понижение на водните нива от 3 до 27 см спрямо март бе установено при 6 пункта. Най-значимо беше понижението на места в терасата на р. Осъм.

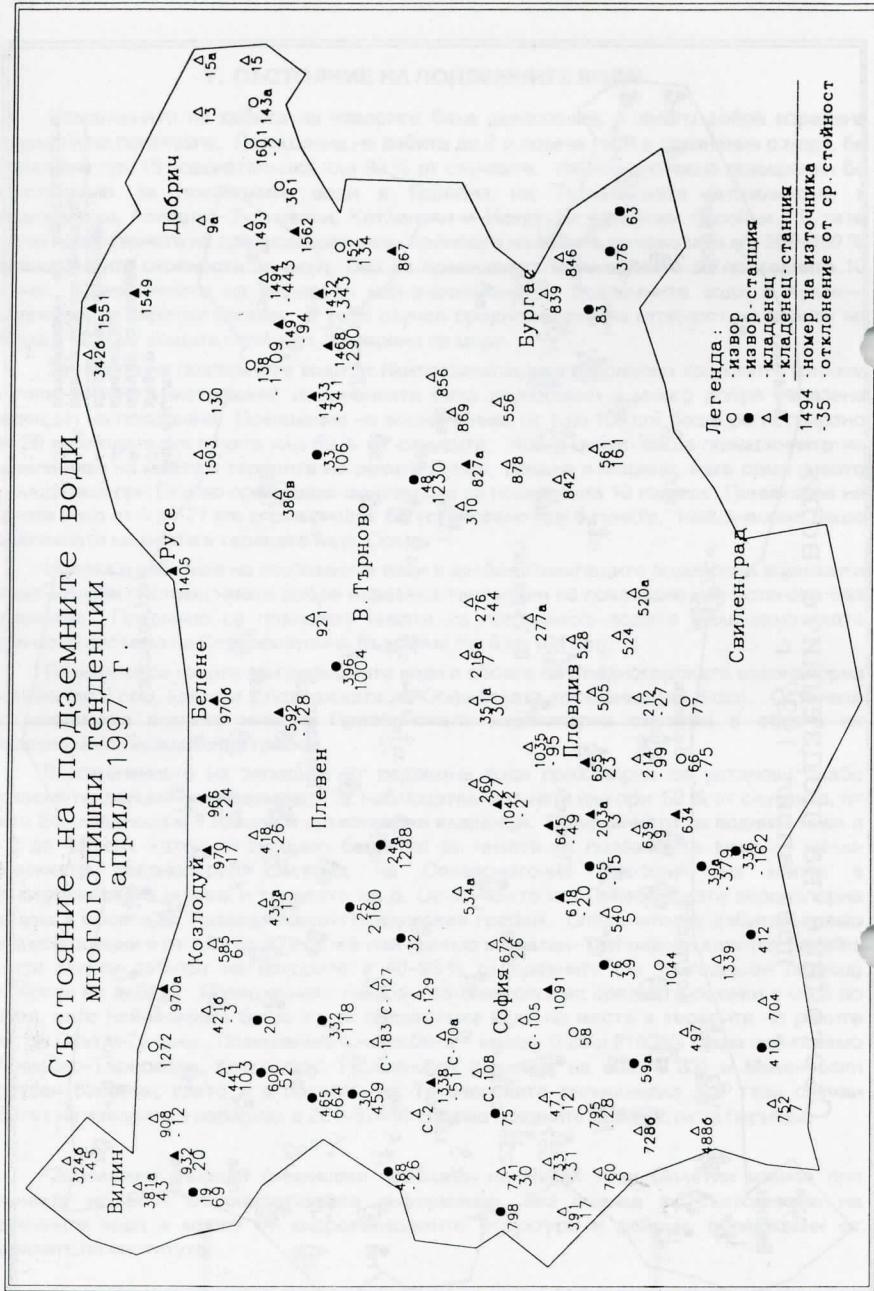
Нивата и дебитите на подземните води в дълбокозаягащите водоносни хоризонти и водонапорни системи имаха добре изразена тенденция на покачване или останаха без изменение. Предимно се повишиха нивата на подземните води в малм-валанжката водоносна система на Североизточна България (от 6 до 194 см).

Повишиха се нивата на подземните води в обсега на Средногорската водонапорна система (до 3 см), както и в подложката на Софийската котловина (до 6 см). Останаха без изменение водните нива в Приабонската водонапорна система в обсега на Пазарджишко-Пловдивския грабен.

В изменението на запасите от подземни води през април се установи слабо изразена тенденция на спадане при 32 наблюдателни пункта или при 52 % от случаите, от които 24 кладенца и 8 извора и артезиански кладенци. Понижението на водните нива е от 2 до 443 см, като най-значимо беше то за нивата на подземните води от малм-валанжката водонапорна система на Североизточна България, на места в Горнотракийската низина и терасата на р. Осъм, както и в Приабонската водонапорна система в обсега на Пазарджишко-Пловдивския грабен. Спадането на дебита спрямо средните оценки е от 1.09 до 379 l/s и е най-голямо в Настан-Триградски карстов басейн. В тези случаи дебитът на изворите е 40-98 % от средните (за 10-годишен период) стойности на дебита. Повишилието на водните нива спрямо средните оценки е от 3 до 161 см, като най-значимо беше то за подземните води на места в терасите на реките Огоста, Скът и Тунджа. Повишилието на дебита - между 0.28 и 2160 l/s беше най-голямо в Ловешко-Търновски, Котленски, Търговишки (басейна на изв. №33) и Милановски карстови басейни, както и в басейна на Тетевенската антиклинала. В тези случаи дебитът на изворите е нараснал с 201-374 % спрямо средните стойности за периода.

*Забележка: Поради финансови проблеми на НИМХ този бюллетин излиза при наличието на 50 % от оперативната информация, без оценка за състоянието на подземните води в много от хидрологическите структури и райони, обслужвани от филиалите на института.

Директор НИМХ проф. д.ф.н. Вл. Шаров
Телефон: 75-21-25
Факс: 88-03-80, 88-44-94
Телефонна централа: 72-22-71/75
1784 София, „Цариградско шосе“ 66

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ:

Отговорен редактор доц. д-р В. Андреев
Отговорен секретар ст.н.с. д-р П. Симеонов
ст.н.с. I ст. д-р Н. Славов
ст.н.с. д-р Екатерина Кръстева
ст.н.с. д-р Добри Димитров
спец. П. Димитрова
Редакция и компютърна подготовка Г. Христова
Печат М. Пашалийски

Подгответи материалите за броя:
Част I. Б. Такева, ст.н.с. д-р Т. Андреева
Част I.6. ст.н.с. д-р П. Симеонов, П. Димитрова
Част II. Р. Величкова, Д. Жолева, ст.н.с. д-р В. Казанджиев
Част III. н.с. Н. Вълков, н.с. Бл. Велева
Част IV. инж. Г. Здравкова
Част V. ст.н.с. д-р М. Мачкова

Формат 70/100/16
Поръчка - служебна
Тираж 30

Печатница при НИМХ